

Abstrakt

Analýza činnosti lékového informačního centra V. – Nežádoucí účinky léčiv

Autor: Adam Badura

Školitel: PharmDr. Kateřina Malá, Ph.D.

Konzultant: PharmDr. Petra Rozsivalová

Katedra sociální a klinické farmacie, Farmaceutická fakulta v Hradci Králové, Univerzita Karlova, Česká republika

Úvod: Lékové informační centrum (LIC) Farmaceutické fakulty Univerzity Karlovy (FaF UK) a Fakultní nemocnice v Hradci Králové (FN HK) bylo založeno v roce 1994. Náplní jeho činnosti je mimo jiné poskytování informací pro odbornou zdravotnickou veřejnost při zodpovídání lékových dotazů. Jedním z důležitých témat těchto dotazů jsou také nežádoucí účinky léčiv.

Cíl: Cílem diplomové práce byla analýza lékových dotazů zodpovězených LIC FaF UK a FN HK v období mezi roky 2015–2021 zaměřených na nežádoucí účinky a kompletní zodpovězení dvou lékových dotazů se stejným zaměřením.

Metodika: Lékové dotazy zaměřené na nežádoucí účinky byly mimo jiné analyzovány na základě typu tazatele, věku a pohlaví pacienta v dotazu, zastoupení ATC (Anatomicko-terapeuticko-chemické) klasifikace dotazovaných léčiv, typu nežádoucích účinků podle SOC (Subject Organ Class) klasifikace, použitých informačních zdrojů a postupů navržených řešitelem. Dva z těchto dotazů byly vypracovány autorem této práce s použitím široké škály relevantních a dostupných informačních zdrojů.

Výsledky: Za sledované období bylo identifikováno 75 lékových dotazů (z celkem 274) zahrnujících 391 léčiv se zaměřením na manifestované nežádoucí účinky nebo prevenci dosud nemanifestovaných nežádoucích účinků. Nejčastějšími tazateli byli nemocniční lékaři a farmaceuti z veřejných lékáren a jejich nejčastějším krajem původu byl Královéhradecký kraj. Nejvíce zastoupení pacienti byli ženského pohlaví a ve věkové kategorii 18–64 let. Nejčastějšími ATC kódy léčiv v prvním stupni byly C (kardiovaskulární systém) a N (nervový systém) a třemi nejčastějšími léčivy byly furosemid, levothyroxin sodný a alopurinol. Nejčastějším typem nežádoucího účinku byly gastrointestinální potíže. Nejčastější použité informační zdroje byly SPC (Souhrn lékových informací) v rámci 67 případů, PubMed/Medline (64), Micromedex (46) a UpToDate (45). Nejvíce uplatněnými doporučenými postupy byla substituce léčiv nebo monitoring. Celkem 26 dotazů bylo pouze zhodnoceno bez navržení terapeutického postupu z důvodu nedostatku poskytnutých informací nebo obecného charakteru dotazu bez konkrétního pacienta nebo manifestovaného nežádoucího účinku. Práce rovněž obsahuje dva lékové dotazy se samostatným postupem řešení.

Závěr: Dotazy zaměřené na nežádoucí účinky zahrnují 27,37 % z veškerých lékových dotazů v rámci sledovaného časového úseku. Lékové dotazy v rámci studie byly analyzovány na základě různých faktorů. Dotazy měly i přes vysokou škálu zaměření podobné konzistentní postupy řešení.